

8

Forslag fra Gunnar Skaug, Carl I. Hagen og Lars Sponheim om endringer av Grunnloven §§ 54, 63, 68, 71, 79 og 112. (Oppløsningsrett)

Til Stortinget

Undertegnede stortingsrepresentanter har vedtatt for fremsettelse grunnlovsforslag om innføring av oppløsningsrett.

Forslagene forutsettes vurdert nærmere når forslag til ny valglov foreligger i neste valgperiode.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

Alternativ 1:

§ 54 skal lyde:

Valgthingene holdes i Almindelighet i det fjerde Kaldenderaar som følger efter det foregaaende ordinære Valg. De skulle være tilendebragte inden September Maanedes Udgang.

Kongen alene eller Stortinget med et Flertal af sine Medlemmer kan dog til enhver Tid beslutte, at der skal holdes ekstraordinært Valg over det hele Rige til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting, før dettes ordinære Funktionstid er ude. Beslutningen skal indeholde Bestemmelse om Tiden for Afholdelse af Valgthingene, hvilke ikke skulle paabegyndes før tidligst seksti Dage efter Beslutningens Kundgjørelse. At saadant ekstraordinært Valg bliver holdt, bevirker ingen Udsættelse af det dernæst følgende ordinære Valg.

I § 63 første ledd skal bokstav b lyde:

Han har mødt som Repræsentant paa mindst to Storting efter forrige Valg.

I § 68 tilføyes som nytt annet ledd:

Saafermt nyt Valg besluttes i Henhold til § 54 andet Led, skal denne Beslutning tillige indeholde Bestemmelse om Dagen for det nyvalgte Storthings Sammentræden.

§ 71 skal lyde:

Stortingets Medlemmer fungere i Almindelighet som saadanne i fire paa hinanden følgende aar.

Bliver der i Overensstemmelse med § 54 andet Led holdt ekstraordinært Valg til nyt Storting, fungere de tidligere valgte Medlemmer af Stortinget

indtil det nyvalgte Storting træder sammen. De saaledes nyvalgte Medlemmer af Stortinget skulle fungere, indtil den ordinære Funktionstid for det tidligere valgte Storting er ude.

§ 79 skal lyde:

Er en Lovbeslutning bleven uforandret antagen af to Storting, sammensatte efter to forskjellige Valg og indbyrdes adskilte ved mindst to og mest tre mellemliggende Storting, uden at afvigende Lovbeslutning i Mellemtiden fra den første til den sidste Antagelse af noget Storting er bleven fattet, og den da forelægges Kongen med Begjæring, at Hans Majestæt ikke vil negte en Lovbeslutning sin Sanktion, som Stortinget efter det modneste Overlæg anser for gavnlig, saa vorder den Lov, om end Kongens Sanktion ikke paafølger, inden Stortinget adskilles.

§ 112 skal lyde:

Viser Erfaring, at nogen Del af denne Kongeriget Norges Grundlov bør forandres, skal Forslag derom fremsættes paa første, andet eller tredie Storting efter et nyt Valg og kundgjøres ved Trykken. Men det tilkommer det første, andet eller tredie Storting efter næste Valg at bestemme, om den foreslaaede Forandring bør finde Sted eller ei.

Dersom nyt Valg overensstemmende med § 54 andet Led besluttes, skal de Forslag, som da maatte foreligge uden at blive afgjorte før Valget, overgaa til Behandling paa første eller andet Storting efter Valget. De Forslag som ere fremsatte overensstemmende med første Leds første Punktum, maa, for at kunne behandles i den paafølgende Periode, være indkomne til Stortinget og kundgjorte ved Trykken senest tre Maaneder før Valgthingenes Paabegyndelse, og kunne først behandles i den paafølgende Periode paa et Storting, som er adskilt fra det Storting, hvortil Forslaget indkom, med mindst eet mellemliggende Storting.

Forandringen maa aldrig modsige denne Grundlovs Principer, men alene angaa Modifikationer i enkelte Bestemmelser, der ikke forandre denne Konstitutions Aand, og bør to Trediedele af Stortinget være enige i saadan Forandring.

En saaledes fattet Grundlovsbestemmelse under-

skrives af Stortingets Præsident og Sekretær og sendes Kongen til Kundgjørelse ved Trykken som gjældende Bestemmelse i Kongeriget Norges Grundlov.

Alternativ 2:

Som alternativ 1, unntatt at § 54 annet ledd første punktum skal lyde:

Kongen kan dog til enhver Tid beslutte, at der skal holdes ekstraordinært Valg over hele Riget til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting før dets ordinære Funktionstid er ude.

Alternativ 3:

Som alternativ 1, bortsett fra at følgende bestemmelser skal lyde:

§ 54:

Valgthingene holdes i Almindelighed i det fjerde Kalenderaar som følger efter det foregaaende Valg. De skulle være tilendebroget inden September Maa- neds Udgang.

Kongen alene eller Stortinget med et Flertal af sine Medlemmer kan dog til enhver Tid beslutte, at der skal holdes ekstraordinært Valg over det hele Rige til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting, før dets ordinære Funktionstid er ude. Beslutningen skal indeholde Bestemmelse om Tiden for Afholdelse af Valgthingene, hvilke ikke skulle paabegyndes før tidligst seksti Dage efter Beslutningens Kundgjørelse.

§ 71 annet ledd:

Bliver der i Overensstemmelse med § 54 andet Led holdt ekstraordinært Valg til nyt Storting, fungerer de tidligere valgte Medlemmer af Stortinget indtil det nyvalgte Storting træder sammen, og de nyvalgte Medlemmer indtil endda en ny Stortingsperiode tager til efter det næst paafølgende Valg.

Alternativ 4:

Som alternativ 3, bortsett fra at § 54 annet ledd skal lyde:

Kongen kan dog til enhver Tid beslutte, at der skal holdes ekstraordinært Valg over det hele Rige til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting, før dets ordinære Funktionstid er ude. Beslutningen skal indeholde Bestemmelse om Tiden for Afholdelse af Valgthingene, hvilke ikke skulle paabegyndes før tidligst seksti Dage efter Beslutningens Kundgjørelse.

Alternativ 5:

Som alternativ 3, bortsett fra at følgende bestemmelser skal lyde:

§ 54 annet og tredje ledd:

Har Statsraadet faaet et Flertal mod sig under en Afstemning i Stortinget, kan dog Kongen inden otte Dage derefter beslutte, at der skal holdes ekstraordinært Valg over det hele Rige til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting, før dets ordinære Funktionstid er ude.

Beslutningen om ekstraordinært Valg skal indeholde Bestemmelse om Tiden for Afholdelse af Valgthingene, hvilke ikke skulle paabegyndes før tidligst seksti Dage efter Beslutningens Kundgjørelse. Det dernæst følgende ordinære Valg holdes ikke senere end ved Udløbet af den ordinære Valgperiode, som blev afbrudt af det ekstraordinære Valg, medmindre der før dette Valg ved Lov bestemmes, at den nye Valg- og Funktionsperiode skal være undergivet den almindelige Regel.

I § 71 annet ledd skal det istedenfor «§ 54 andet Led» stå «§ 54 andet og tredje Led».

Alternativ 6 a:

Som alternativ 5, bortsett fra at § 54 annet ledd skal lyde:

Har Statsraadet faaet et Flertal mod sig under en Afstemning i Stortinget, kan dog Kongen efter Samtykke givet af Stortinget med et Flertal af dets Medlemmer beslutte, at der skal holdes ekstraordinært Valg over det hele Rige til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting, før dets ordinære Funktionstid er ude.

Alternativ 6 b:

Som alternativ 5, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Har Statsraadet faaet et Flertal mod sig under en Afstemning i Stortinget, kan dog Kongen, naar Stortinget med to Trediedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, beslutte, - - -

Alternativ 6 c:

Som alternativ 5, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Har Statsraadet faaet et Flertal mod sig under en Afstemning i Stortinget, kan dog Kongen, naar Stortinget med tre Fierdedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, beslutte, - - -

Alternativ 6 d:

Som alternativ 5, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Har Statsraadet faaet et Flertal mod sig under en Afstemning i Stortinget, kan dog Kongen, naar Stortinget med fire Femtedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, beslutte, - - -

Alternativ 7 a:

Som alternativ 5, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Kongen kan dog, dersom Stortinget med et Flertal af sine Medlemmer har givet sit Samtykke, til enhver Tid beslutte, - - -

Alternativ 7 b:

Som alternativ 5, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Kongen kan dog, dersom Stortinget med to Trediedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, til enhver Tid beslutte, - - -

Alternativ 7 c:

Som alternativ 5, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Kongen kan dog, dersom Stortinget med tre Firdedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, til enhver Tid beslutte, - - -

Alternativ 7 d:

Som alternativ 5, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Kongen kan dog, dersom Stortinget med fire Femtedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, til enhver Tid beslutte, - - -

Alternativ 8 a:

Som alternativ 1, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Kongen kan dog, dersom Stortinget med et Flertal af sine Medlemmer har givet sit Samtykke, til enhver Tid beslutte, - - -

Alternativ 8 b:

Som alternativ 1, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Kongen kan dog, dersom Stortinget med to Trediedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, til enhver Tid beslutte, - - -

Alternativ 8 c:

Som alternativ 1, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Kongen kan dog, dersom Stortinget med tre Firdedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, til enhver Tid beslutte, - - -

Alternativ 8 d:

Som alternativ 1, bortsett fra at § 54 annet ledd innledes slik:

Kongen kan dog, dersom Stortinget med fire

Femtedele af de afgivne Stemmer har givet sit Samtykke, til enhver Tid beslutte, - - -

Alternativ 9:

Som alternativ 1, bortsett fra at § 54 annet ledd første punktum skal lyde:

Stortinget kan dog til enhver tid med et Flertal af sine Medlemmer beslutte, at der skal holdes ekstraordinært Valg over det hele Rige til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting, før dettes ordinære Funktionstid er ude.

Alternativ 10:

Som alternativ 3, bortsett fra at § 54 annet ledd første punktum skal lyde som i alternativ 9.

Alternativ 11:

Som alternativ 1, bortsett fra at § 54 annet ledd første og annet punktum skal lyde:

Kongen kan dog, dersom det ansees nødvendig for at kunne vælge et Statsraad som har Støtte fra et Flertal i Stortinget, beslutte, at der skal afholdes ekstraordinært Valg over det hele Rige til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting før dettes ordinære Funktionstid er ude. Slikt ekstraordinært Valg bør afholdes inden tre Maaneder, efterat Beslutningen er tagen.

Alternativ 12:

Som alternativ 11, bortsett fra at § 54 annet ledd annet punktum skal lyde:

Kongen bestemmer, hvilken Dag ekstraordinært Valg bør afholdes.

Alternativ 13:

Som alternativ 5, bortsett fra følgende:

I § 54 tilføyes et fjerde ledd, som skal lyde:

Kongen kan, dersom det ansees nødvendig for at kunne vælge et Statsraad som har Støtte fra et Flertal i Stortinget, beslutte, at der skal holdes ekstraordinært Valg over det hele Rige til nyt Storting, som skal afløse det tidligere valgte Storting før dettes ordinære Funktionstid er ude. Saadant ekstraordinært Valg bør afholdes inden tre Maaneder efterat Beslutningen er tagen. At saadant ekstraordinært Valg bliver holdt, bevirker ingen Udsættelse af det dernæst følgende ordinære Valg.

I § 71 annet ledd skal det i stedet for «§ 54 andet Led» stå «§ 54 andet, tredie og fjerde Led».

Alternativ 14:

Som alternativ 13, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Kongen bestemmer, hvilken Dag ekstraordinært Valg bør afholdes.

Alternativ 15:

Som alternativ 6 a, bortsett fra at § 54 fjerde ledd og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 13.

Alternativ 16:

Som alternativ 15, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde som i alternativ 14.

Alternativ 17:

Som alternativ 6 b, bortsett fra at § 54 fjerde ledd og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 13.

Alternativ 18:

Som alternativ 17, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde som i alternativ 14.

Alternativ 19:

Som alternativ 6 c, bortsett fra at § 54 fjerde ledd og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 13.

Alternativ 20:

Som alternativ 19, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde som i alternativ 14.

Alternativ 21:

Som alternativ 6 d, bortsett fra at § 54 fjerde ledd og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 13.

Alternativ 22:

Som alternativ 21, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde som i alternativ 14.

Alternativ 23:

Som alternativ 7 a, bortsett fra at § 54 fjerde ledd og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 13.

Alternativ 24:

Som alternativ 23, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde som i alternativ 14.

Alternativ 25:

Som alternativ 7 b, bortsett fra at § 54 fjerde ledd og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 13.

Alternativ 26:

Som alternativ 25, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde som i alternativ 14.

Alternativ 27:

Som alternativ 7 c, bortsett fra at § 54 fjerde ledd og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 13.

Alternativ 28:

Som alternativ 27, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde som i alternativ 14.

Alternativ 29:

Som alternativ 7 d, bortsett fra at § 54 fjerde ledd og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 13.

Alternativ 30:

Som alternativ 29, bortsett fra at § 54 fjerde ledd annet punktum skal lyde som i alternativ 14.

Alternativ 31:

Som alternativ 8 a, bortsett fra at det i § 54 tilføyes et tredje ledd som skal lyde som § 54 fjerde ledd i alternativ 13, og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 5.

Alternativ 32:

Som alternativ 31, bortsett fra at § 54 tredje ledd annet punktum skal lyde som fjerde ledd annet punktum i alternativ 14.

Alternativ 33:

Som alternativ 8 b, bortsett fra at § 54 tredje ledd skal lyde som § 54 fjerde ledd i alternativ 13, og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 5.

Alternativ 34:

Som alternativ 33, bortsett fra at § 54 tredje ledd annet punktum skal lyde som fjerde ledd annet punktum i alternativ 14.

Alternativ 35:

Som alternativ 8 c, bortsett fra at § 54 tredje ledd skal lyde som § 54 fjerde ledd i alternativ 13 og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 5.

Alternativ 36:

Som alternativ 35, bortsett fra at § 54 tredje ledd annet punktum skal lyde som fjerde ledd annet punktum i alternativ 14.

Alternativ 37:

Som alternativ 8 d, bortsett fra at § 54 tredje ledd skal lyde som § 54 fjerde ledd i alternativ 13 og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 5.

Alternativ 38:

Som alternativ 37, bortsett fra at § 54 tredje ledd annet punktum skal lyde som fjerde ledd annet punktum i alternativ 14.

Alternativ 39:

Som alternativ 9, bortsett fra at § 54 tredje ledd skal lyde som § 54 fjerde ledd i alternativ 13 og § 71 annet ledd skal lyde som i alternativ 5.

Alternativ 40:

Som alternativ 39, bortsett fra at § 54 tredje ledd annet punktum skal lyde som fjerde ledd annet punktum i alternativ 14.

Oslo, den 27. september 2000

Gunnar Skaug

Carl I. Hagen

Lars Sponheim

Referert i Stortingets møte 28. september 2000.

«Forslaget blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykken for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje Storting etter neste valg.»

Kirsti Kolle Grøndahl
president

Signe Øye
sekretær